

Nord-Trøndelag fylkeskommune
Fylkets Hus
7735 STEINKJER

N-T FYLKESKOMMUNE SENTRALARKIVET	
Arkivsaknr.:	<u>07/08642-79</u>
Etat/Avd.:	<u>RUA</u> Saksbeh.: <u>RH</u>
Mottatt:	<u>051109</u> U.off.:
Arkiv:	<u>741</u>

Fylkesmannens uttalelse til utkast til fylkeskommunens klima- og energiplan for Nord-Trøndelag

Det vises til fylkeskommunens oversendelse av 07.07.2009 vedrørende høring av klima- og energiplanen for Nord-Trøndelag. Saken er forelagt Fylkesmannens fagavdelinger og vi har etter dette følgende samlede merknader:

Fylkeskommunen er, sammen med kommunene, en svært sentral aktør for å sikre oppfyllelse av vår nasjonale klimamålsetting. Som politisk aktør, tjenesteyter, myndighetsutøver og eiendomsbesitter kan fylkeskommunen bidra betydelig til å redusere Norges utslipp av klimagasser, både i egen bedrift og gjennom å stimulere andre aktører til å redusere sine utslipp. I forbindelse med gjennomføring av forvaltningsreformen (jf. Ot.prp. nr. 10 (2008-2009)), har fylkeskommunen nå fått en forsterket rolle på klimaområdet. I tillegg har ny plan- og bygningslov gitt fylkeskommunen bedre klimamessige virkemidler. Det er derfor forventninger til at fylkeskommunen utnytter denne nye rollen.

Fylkeskommunen i Nord-Trøndelag har nå tatt ansvar og utarbeidet en egen klima- og energiplan for fylket. Dette synes Fylkesmannen er svært positivt, og vil spesielt berømme Fylkestinget for å ha vedtatt en ambisiøs målsetting. Denne planen er et godt utgangspunkt i fylkeskommunens arbeid med reduksjon av klimagassutslipp.

Statlig planretningslinje for klima- og energiplanlegging i kommunene ble fastsatt ved Kronprinsreg. res. 4. september 2009. Denne planretningslinjen gjelder også for fylkeskommunene (jf. punkt 3 i planretningslinjen). I planretningslinjen punkt 4 f) fremgår det at klima- og energiplanen bør inneholde *tiltak og virkemidler* for reduksjon av klimagassutslipp, mer effektiv energibruk og miljøvennlig energiomlegging. Tiltakene/virkemidlene bør i størst mulig grad være *koblet til måloppnåelsen*. I planretningslinjens punkt 4 h) anbefales det at det lages et *handlingsprogram med en tydelig ansvarsfordeling* for oppfølging av klima- og energiplanen.

Fylkeskommunens planforslag omfatter i stor grad en beskrivelse av gjennomførte klimatiltak og skissering av muligheter for videre reduksjoner i Nord-Trøndelag. I planforslagets kap 4.2.9 er det satt opp en oversikt over de strategiene man prioriterer å satse på i fylket, hvilke etater som er ansvarlig, samt synliggjøring av fylkeskommunens rolle. Fylkesmannen anbefaler imidlertid at man foretar en mer detaljering av tiltakene og tydeligere konkretisering av virkemidlene enn det som er nedfelt i planforslaget. Videre anbefales det at man foretar en tydeligere kobling av tiltakene/virkemidlene opp mot måloppnåelsen. I klima- og energiplanen bør man også nedfelle hvem i fylkeskommunen som har oppfølgingsansvar av de aktuelle tiltakene. Man bør helst foreta en inndeling av tiltakene i årlige gjøremål

(tidspunkt for gjennomføringen av de ulike tiltakene). I tillegg anbefaler Fylkesmannen at klimatiltakene nedfelles i fylkeskommunens styringsdokumenter, f.eks. i økonomiplanen, fylkesplanen, etc. Ved å foreta en slik konkretisering og inndeling som foreslått ovenfor, vil man bedre kunne sikre fremdrift og gjennomføring av de foreslåtte tiltakene. I tillegg vil klima- og energiplanen bli mer i tråd med den nye statlige planretningslinjen for klima- og energiplanlegging.

I fylkeskommunens planforslag legges det opp til å utnytte de mulighetene som ligger i skog og bruk av tre. Det understrekes at bindingen i skog er et tillegg til de reduksjonsmålene som er vedtatt. Dette synes Fylkesmannen er en positiv satsning som både kan medføre reduksjon av CO² i atmosfæren og i tillegg gi en positiv næringsutvikling innen skogbruket i fylket. I fylkeskommunens planforslag henvises det til samarbeidsprosjektet "Kystskogbruket" og de premisene og mulighetene den legger for klimaarbeidet. I "Kystskogbrukets" rapport foreslås det å etablere ny skog på fem millioner dekar i løpet av en periode på 50 år. Fylkesmannen vil imidlertid be om at fylkeskommunen legger føringene i Landbruks- og matdepartementets klimamelding (St.meld. nr. 39 (2008-2009) Klimautfordringene – landbruket en del av løsningen) til grunn når det gjelder nyetablering av skog som klimatiltak. I denne meldingen står det følgende om "Kystskogbrukets" forslag om å etablere ny skog i kyststrøk: *"Det er grunn til å anta at et så omfattende tiltak ville medføre betydelige utfordringer i forhold til ulike miljøverdier som kulturlandskap, kulturminner og biologisk mangfold. Forut for etablering av ny skog i kyststrøk som klimatiltak, må det gjennomføres grundige vurderinger av areal- og miljøkonsekvenser i tråd med de prinsippene som er lagt til grunn i kapittel 6.9. Departementet legger til grunn at slike konsekvensvurderinger vil avklare at det ikke er aktuelt med så omfattende etablering av skog på nytt areal i kyststrøk."*

I kapitlene som omfatter skogtiltak, har man ikke belyst at man skal legge til rette for en bærekraftig forvaltning av skogen. Bærekraftig utvikling er et viktig prinsipp bak regjeringens klimapolitiske mål (jf. St.meld. nr. 34 (2006-2007) Norsk klimapolitikk). Iht. Landbruks- og matdepartementets klimamelding skal klimarettede tiltak i skog skje innenfor rammene av et bærekraftig skogbruk, og i samsvar med skogbruksloven, forskrift om bærekraftig skogbruk og Levende skogs standard og spesifiserte retningslinjer. Klimatiltakene som gjennomføres må samtidig være bra eller akseptable for biologisk mangfold og andre viktige miljøverdier. Miljøvirkemidlene i skogpolitikken og virkemidlene i naturmangfoldloven skal brukes for å ivareta dette prinsippet. Ut fra ovennevnte, anbefaler Fylkesmannen at man nyanserer kapitlet om klimatiltak i skog, slik at prinsippene om bærekraftighet blir nedfelt i fylkeskommunens klima- og energimelding, i tråd med føringene i St.meld. nr 34 (2006-2007) og St.meld. nr. 39 (2008-2009).

Under kapitlet 4.2.8 om holdningsskapende arbeid, beskrives fylkeskommunens klimaarbeid i forhold til bl.a. skoleverket. I denne sammenhengen har man ikke nevnt Grønt Flagg-prosjektet i Nord-Trøndelag. I dette prosjektet er det nesten 60 deltakende skoler/barnehager som arbeider med holdningsskapende arbeid blant barn og unge. Disse arbeider med miljørelaterte prosjekter med fokus på energibruk, avfallshåndtering, forbruksmønstre, etc. Siden fylkeskommunen selv deltar i styringsgruppen til prosjektet og dermed har store påvirkningsmuligheter når det gjelder holdningsskapende arbeid på klimaområdet, vil vi anbefale at dette prosjektet får en plass i fylkeskommunens klima- og energiplan.

Til slutt vil vi ønske Fylkeskommunen lykke til med gjennomføringen av klimatiltakene og det videre arbeidet på området.

Med hilsen

Svein Karlsen (e.f.)
Miljøverndirektør

Monica Ness
Monica Ness
Rådgiver
Miljøvernavdelingen

Saksbehandlere:

Landbruksavdelingen:

Kommunal- og administrasjonsavdelingen:

Miljøvernavdelingen:

Johan Chr. Mørkved, tlf. 74168198

Camilla Støre, tlf. 74168337

Monica Ness, tlf. 74168064